

הישג לקומוניסטים

עמ' 8

ביוון

פועלי כל הארצות התאחדו!

זה הדרכ

ZO HADEREKH

زوهديرخ

גיליון 49 / 17 בדצמבר 2025

צילום: איל מורנו / פלאש 90

הצפין מוקרב על מזבח ההתנחלות

המאבק על חופש
הביטוי ביצעים

צילום: עבד רחים חטיב / פלאש 90

"הצלתי נער פצוע. שעה לאחר מכן הוא נהרג בהפצצה"

עדויות של רופא מעזה

לטראמפ ידידים רבים / ב'

"נשיא ארצות הברית דונלד טראמפ העניק חנינה לנשיא הונדורס לשעבר חואן אורלנדו הרננדס, שהוסגר לארה"ב ב-2022 ונשלח לעונש של 45 שנות מאסר אחרי שהורשע בעבירות סמים חמורות. הוא הואשם בהברחת מאות טונות קוקאין לארצות הברית. הוא שוחרר מבית הכלא האמריקאי בהיילסטון, מערב וירג'יניה. טראמפ נשאל מדוע חנן את הרננדס על ידי הכתבים. 'רבים מתושבי הונדורס, ביקשו ממני', אמר טראמפ. 'אנשי הונדורס באמת חשבו שהוא הואשם לשווא, וזה היה דבר נורא', אמר. הנשיא לשעבר נידון ל-45 שנות מאסר בבית משפט פדרלי בניו יורק בגין קבלת שוחד מסוחר סמים כדי שיוכלו להעביר כ-400 טון קוקאין צפונה דרך הונדורס לארצות הברית".

יענקי פרבר, "בחדרי חרדים", 2.12

דברים בשם אומרם

בדרך ללונדון הייאוש לא ממש נוח

"מי שקנה כרטיס טיסה ללונדון ולצדו כרטיס לקומדיה 'צ'ארלס השלישי' נמצא עתה במצב של אי ודאות גדולה. הצגת הבכורה מתוכננת לינואר 2040, והשאלה היא האם הטיסה תצא מנתב"ג או מנתב"ן – שדה התעופה החדש על שמו של הדוכ"ה, שבעת כהונתו הוחלט על הקמתו בים, מרחק קילומטר אחד מהעיר חדרה. רשות שדות התעופה, הגוף המפעיל את נתב"ג, כבר שיגרה את התנגדותה להקמת נתב"ן במתכונת המוצעת של שדה תעופה פרטי שאינו בשליטתה. ועד העובדים הודיע כי אם הממשלה תאשר את הגשת ההצעה לחקיקה יוכרו סכסוך עבודה בנתב"ג ובשאר אתרי רשות התעופה. ואם התרחיש הזה יתממש, עלול גם מי שמתכנן טיסה ללונדון בחודשים הקרובים למצוא את עצמו עם כרטיס ובלי טיסה עקב קלקולים תכופים בקרונות שמובילות את המזוודות מהטרמינל למטוס ובחזרה".

מתוך הבלוג שהעיתונאי גדעון עשת, 2.12

ענייני הביטחוניים הדחופים

"אחרי שהדינאים במשפטו בוטלו בגלל 'לו"ז מדיני-ביטחוני', ראש הממשלה בנימין נתניהו ביקר בבקו"ם ופגש מתגייסים לצה"ל. בעקבות הביטול של הדיון היום, הדיון מחר יתארך בשעה. לצד נתניהו השתתפו בביקור שר הביטחון ישראל כץ וראש אכ"א, דדו בר כליפא".

ליזה רחובסקי, "הארץ", 3.12

לטראמפ ידידים רבים / א'

"האתרים 'כלכליסט' ו'וויינט' מבית ידיעות אחרונות' מחזק ידיעה על איש העסקים היהודי-אמריקאי אליוט ברוידי ופרסמו התנצלות. בספטמבר פרסם אמיתי גזית ב'כלכליסט' ידיעה תחת הכותרת 'אליוט ברוידי, מקורבו של טראמפ, שותף בחברה הישראלית שהפעילה את הקמפיין למען קטאר'. למחרת פורסמה באתר 'וויינט' הידיעה של גזית תחת הכותרת 'שוחד, דמי שתיקה והתחמקות ממאסר: המקורב לטראמפ - והקשר ל'קטאר-גייט'. בכותרת המשנה לידיעה ב'כלכליסט' הוסבר כי "איש העסקים השנוי במחלוקת, שהוביל בעבר את גיוס הכספים של הנשיא האמריקאי, זכה ממנו לחנינה בפרשת לובינג לא חוקי והסתבך בשוחד גם כיו"ר מרקסטון, מחזיק מניות בחברת קוויס, המעורבת בקמפיין שבמוקד 'קטאר-גייט'. מי שינסה כעת לקרוא על הקשר של ברוידי לקוויס יגלה הודעה בנכתב 'הכתבה הוסרה, ואנו חוזרים בנו מהפרסום במלואו, ומביעים צער עמוק על כל נזק או פגיעה שהפרסום שלנו גרם למר ברוידי'".

אורן פרסיקו, "העין השביעית", 2.12

מכתבים למערכת

הייתי שם, בנצרת

ברכותיי למערכת "זו הדרך" החוגגת 60 שנה לשבועון ובהצלחה בכנס שיתקיים בסוף השבוע הקרוב ביפו ובתל-אביב. באמצעות האינטרנט אני קורא מדי שבוע את "זו הדרך" ואת המדור "60 שנה" המתפרסם בעמוד 4 של הגיליון.

בשבוע שעבר פורסמה כתבה על ההפגנה בנצרת שנערכה ב-21 ביולי 2014 בעיצומה של המלחמה בעזה ("מבצע צוק איתן") וזה הזכיר לי נשכחות. הייתי שם, בהפגנה שקיבלה אישור מהמשטרה ופוזרה באלימות רבה. כפי שנכתב, 11 מפגינים נעצרו ובין העצורים יזד ברכה, בנו של מי שהיה אז יו"ר סיעת חד"ש בכנסת, ח"כ מוחמד ברכה.

כאשר הגענו בשעות הערב יחד עם ברכה לתחנת המשטרה בנצרת כדי לברר מה עלה בגורלם של העצורים, הוא הותקף בידי שוטרי מג"ב ויס"מ שהפילו אותו על הכביש והכו אותו נמרצות. ניסינו לגונן על ברכה ושישה חברים נעצרו. בכתבה נכתב שבין העצורים היו בנו הבכור סעיד וחבר הנהגת ההסתדרות דהיום עזיז בסיוני, אז מזכיר בנק"י בעיר. אבל נעצרו גם שריף זועבי (חבר מועצת העיר נצרת), מוחמד אבו-אחמד ועלי שאהין שהיה אז חבר בנק"י.

שניים מהעצורים שוחררו באותו לילה מסיבות רפואיות. התשעה הנותרים נעצרו לשלושה ימים ושוחררו למעצר בית בתנאים מגבילים כולל הרחקה מנצרת. נגדם הוגשו כתבי אישום "בגלל הפרעה לשוטר במילוי תפקידו". הערעורים שהגישו לבית המשפט המחוזי נדחו והם נשארו במעצר במשך חודש, עד 20 באוגוסט.

כשבוע לאחר ההפגנה, עשרות פעילות תנד"י פתחו בשביתת רעב במשך יומיים במרכז התנועה בנצרת בדרישה להפסיק את ההתקפה שגבתה קורבנות רבים. במשך שבועות נטלו החברות חלק באירוע לזכר הקורבנות שנערך מדי ערב בכיכר המעיין במרכז נצרת.

א"מ,

נצרת

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל
zohaderekh@gmail.com

או לחיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

תושבי קריית שמונה חוסמים את הכניסה לעיר (צילום: אייל מרוגלין / פלאש 90)

בהפגנה בקריית שמונה זעקו: 'לחם עבודה' הערפול בתקציבי השיקום הוא מדיניות

בהטבת המס שהוא מקדם לתושבי ההתנחלויות, ביודעו שכל הטבה כזו פוגעת באטרקטיביות של הטבות המס ליישובי גבול הלבנון", הוסיפה. "אין ברירה אלא להסיק שתושבי קריית שמונה הם פראירים: גם תומכים מושבעים של הליכוד, וגם לא יוצא להם מכך דבר. להיפך, ממשלת הליכוד אינה סופרת אותם, אולי משום שהיא רואה בהם קהל שבו", סיכמה ארלוזורוב.

מגרשים תושבים והורסים בתייהם

אז לאן בדיוק הולך הכסף? בחודש מרס האחרון התריע מרכז אדוה כי "מנייתוח הנתונים עולה כי על אף ההקצאות התקציביות שנעשו בעקבות מלחמת שבעה באוקטובר, היעדר תכנון שיטתי ושקיפות תקציבית מקשים על הבטחת מענה כולל לשיקום אזרחי.

"התקציבים הנוספים אינם מלווים במנגנוני מעקב מסודרים ואין נתונים מספקים המאפשרים להעריך כיצד מוקצים המשאבים בפועל בין התחומים האזרחיים. תקציב 2024 אינו מספק מידע מלא בנוגע לתוספות התקציביות והשימוש בהן, ותקציב 2025 ממשיך באותו דפוס – ללא הצגת תוכנית עבודה מפורטת שניתנת לבחינה ציבורית. "ניהול זה מקשה על קבלת החלטות מבוססות, מחליש את יכולת הפיקוח הציבורי ומונע הערכה מדויקת של סדרי העדיפויות שנקבעו". נשאלת השאלה האם תימשך המגמה גם בתקציב 2026, שטרם אושר.

עולה החשש שהערפול בתקציבי השיקום אינו טעות – אלא מדיניות. קרי: הקצאת תקציבים למטרה מסוימת (ונכונה...), אך שימוש בהם למטרות אחרות – כגון חיזוק הכיבוש בשטחים הפלסטיניים. כמו כן, "היעדר תכנון" אינו תולדה של "בלגן" או "אלתורים" – אלא תולדה של עשרות שנות מדיניות קפיטליסטית ניאור-ליברלית, בהן תכנון מדיניות הוא תמיד לטובת ההון.

שמואל אורניץ

מאות תושבי קריית שמונה חסמו ביום שלישי (16.12) את הכניסה לעיר הצפונית במחאה על נטישת הממשלה את העיר, אי עמידה בהבטחות למענקים והיעדר טיפול ממשי בשיקום העיר לאחר המלחמה. בעקבות המחאה בכניסה לעיר, חסמה המשטרה את כביש 90 בשני הכיוונים. לפי הנתונים של העירייה, מתוך כ-23 אלף תושבים שחיו בעיר לפני המלחמה, 7,660 תושבים לא חזרו. מדובר בשיעור של 30% מתוך אלה שגרו בעיר לפני המלחמה. החשש הוא שלאחר תום שנת הלימודים יעזבו עוד רבים שניסו לחזור.

כסף להתנחלויות ולא לשכונות

הפרשנית מירב ארלוזורוב חשפה ב"דה מרקר" (16.12) כי מתוך 15 מיליארד שקל שהוקצו לשיקום הצפון כבר לפני שנה, 11.4 מיליארד שקל יינתנו ליישובי רצועת הצפון העיקרית – עד 9 ק"מ מגבול הלבנון, ביניהם קריית שמונה, ו-700 מיליון שקל לגולן ולקצין (חלק מהתקציבים כבר מומשו. נותרו לרצועה זו 6.8 מיליארד שקל). שאר התקציב, 2.9 מיליארד שקל, יעבור להחלטת משרד ראש הממשלה, ויהיה כפוף "לאמות מידה של החלטה בעדיפות לאומית". לדברי ארלוזורוב, "נתניהו לקח לעצמו כסף כיש של 2.9 מיליארד שקל, שאותו הוא מתכוון לפזר במהלך שנת בחירות על ערים שונות באזור הצפון, שהוא יחפץ ביקרן. נתניהו יכול לחלק את התקציב כראות עיניו, הוא כפוף רק לשתי מגבלות: אמות המידה של חוק עדיפות לאומית; וכן שמדובר בערים צפוניות, אבל רק כאלה שרוחקות מגבול הלבנון יותר מ-9 ק"מ".

מהפירוט בהחלטת הממשלה עולה כי מהתקציבים המיועדים לשיקום יוקצו גם 41 תקנים עבור "הסדרת רישום מקרקעין ביו"ש", שלושה תקנים לאגף מוסדות תורניים במשרד החינוך, וארבעה תקנים למינהל זהות יהודית במשרד ההתיישבות של השרה אורית סטרוק. "זו הפעם השנייה תוך שבועיים שבה שר האוצר מקריב את תושבי קריית שמונה על מזבח טובת המתנחלים. הפעם הנוספת הייתה

40 שנה לתנועת הסטודנטים היהודית-ערבית

ותיקי קמפּו"ס נפגשו בנצרת

60 שנה ל"זו הדרך"

גיליון היובל: דברי חיים ברעם ומחווה לרם לוי

במדור זה כתבנו על גיליון "זו הדרך" המיוחד שפורסם ב-1985 לציון 20 שנה להופעת השבועון. זאת, לקראת אירוע השקת גיליון מיוחד לציון 60 שנה בסוף השבוע הקרוב ב"פּו". אבל היה גם גיליון מיוחד נוסף והוא התפרסם בספטמבר 2015 לציון יובל ל"זו הדרך" עם שער מרהיב של האמן דוד טרטקובר, ידיד המערכת שנפטר ביולי השנה. בגיליון היו גם איורים מאת טרטקובר, יעקב גוטרמן ודוד ריב

יחד עם פרוזה ושירים שכתבו מחמוד דרוויש, אבשלום קור, ערן טורבינר, חנוך לבנה, נועה לוי, שולה חנין, אורי וייס, אלמוג בהר, איאת אבו שמים, אריה דקר, דן אלמגור, טל ניצן, יהודה בן חיים, מופיד סידאווי, מאיר ויזלטיר, מרדכי אבי-שאל, סיגל בן-יאיר, סמיח אל-קאסם, רות לוי, רות קרא איונוב-קניאל, מרואן מח'יל וסלמאן נטור.

על השבועון כתבו העורכת תמר גוז'נסקי, מזכ"ל מק"י עאדל עאמר והסופר והעיתונאי חיים ברעם (אף הוא נפטר במאי האחרון). במאמר שכותרתו "עיתון שמכבד את קוראיו" כתב ברעם: "אני התחנכתי על 'דבר', אבל העיתון הזה, וגם 'על המשמר' של מפ"ס, גוועו לפני שנים רבות. 'זו הדרך' הצנוע ממשיך ללכת בדרכו העיתונאית והרעיונית ועדיין מלווה אותנו עד עצם היום הזה. האשליות הפרו-אמריקאיות שלנו לא חלחלו ל'זו הדרך'. בשנים האחרונות הוא פעל כמעט לבדו. 'העולם הזה' של אורי אבנרי נסגר ורוב כלי התקשורת הפכו תומכי השמרנות בווישינגטון". בגיליון פורסמו כמו-כן מאמרים מאת בנימין גונן, חדוה ישכר, עודד גולדרייך, חנה בית הלחמי, אבישי ארליך, אפרים דויד, דן יהב, ישי מנוחין, רג'א זעארתה וארנת טורין.

הסרט התיעודי פורץ דרך "אני אחמד" (1966) בבימויו של אבשלום כ"ץ ובהפקתו של רם לוי, שגם היה שותף לתסריט, נבחר להקרנה מיוחדת (ודי נדירה) באירוע הציבורי לציון היובל ל"זו הדרך" שנערך בסינמטק תל-אביב ב-4 בספטמבר 2015. במרכזו של הסרט עומד אחמד (השחקן יוסוף מסארווה), צעיר תושב ערערה בוואדי עארה המתקשה למצוא פרנסה בכפרו ועובר לתל-אביב. למרות שלאחמד תעודת בגרות – העבודה היחידה שהוא מצליח להשיג היא בתור פועל בניין. בעבודתו מתעמרים בו הקבלנים העושים אותו. מאמציו לשכור אינם עולים יפה וכל שהוא משיג הוא צריף דולף.

לבד מההקרנה, בגיליון היובל פורסם גם מאמר מאת הבימאי והתסריטאי דני רוזנברג בכותרת "קולו של אחמד". זו הייתה מחווה לרם לוי (שהלך לעולמו ב-30 בנובמבר האחרון) שלימים קיבל את פרס ישראל, אך בעת הקרנת הסרט היה קורבן לליניץ' ציבורי ותקשורתי תחת הכותרת "פרשת אחמד" וכל הקרנה ציבורית של הסרט לוותה במחאות.

אחרי ארבעים שנה, מי שהיו סטודנטים צעירים ומיליטנטיים נפגשו שוב. לרבים מהם כבר הלבינו השערות ובארנקיהם תמונות של נכדים ונכדות - אבל עדיין נשארו מיליטנטיים בהחלט. יותר ממאה ותיקי תנועת הסטודנטים היהודית-ערבית קמפּו"ס (קבוצת מעורבות פוליטית-חברתית סטודנטאית) התכנסו במשרד תחנת הרדיו אל-שמס בנצרת, שבעליה נמנה עם ותיקי קמפּו"ס.

בין המתכנסים היו ראשי ועדת המעקב - היוצא מוחמד ברכה והנכנס ג'מאל זחלקה. שניהם החלו את פעילותם הפוליטית בשורות קמפּו"ס. התנועה פעלה בשנות השבעים והשמונים באוניברסיטאות ירושלים, תל אביב, חיפה ובאר שבע. לאחר מפגשים בלתי פורמליים וחיידוש הכריות בחלוף ארבעים שנה, החל הכינוס.

הניצחון בבחירות לאגודת הסטודנטים בחיפה

הפעילים הזכירו אירועים בולטים בתולדות קמפּו"ס. ההתייצבות במדשאות ירושלים אל מול בריונים גזענים חמושים בשרשראות אופניים, שבראשם עמד לא אחר מישראל כ"ץ (כיום שר הביטחון) ואיתו חבריו הסטודנטים צחי הנגבי ואביגדור ליברמן. ותיקי אוניברסיטת ת"א הזכירו את חלקה המרכזי של קמפּו"ס בארגון ההפגנה הראשונה נגד מלחמת לבנון ב-1982, ביומה השלישי של המלחמה. הפגנה זו שפוזרה באלימות רבה סימנה את תחילתה של תנועת אנטי-מלחמתית שהייתה המונית כמה חודשים אחר כך.

ותיקי חיפה הזכירו את רגע התהילה כאשר קמפּו"ס עמדה במרכז קואליציה סטודנטאית שנקראה "יש". זו זכתה ברוב קולות, השיגה שליטה באגודת הסטודנטים ומאוד הבהילה את הימין ("הצילו! השמאלנים משתלטים על האוניברסיטה!"). רבים מהמשתתפים חלקו את סיפוריהם האישיים.

התנסות בפעילות פוליטית ערבית-יהודית משותפת

נושא שחזר אצל רבים מהם (כולל כותב שורות אלה) היה שלפני הגיעם לאוניברסיטה היו פעילים בארגוני שמאל שהיו מורכבים רק, או כמעט רק, מיהודים. קמפּו"ס סיפק להם הזדמנות ראשונה ליטול חלק בפעילות פוליטית משותפת של יהודים וערבים על בסיס שוויון מלא - וגם במפגשים חברתיים, במסיבות ובאירועים. אפשר להניח שקמפּו"ס הייתה הגשר עליו עברו לא מעטים מן השמאל הציוני אל חדר"ש.

מטבע הדברים, הדיונים לא הצטמצמו בנוסטלגיה לעבר. רבים התייחסו למצב הנוכחי: זוועות המלחמה בעזה, השתוללות המתנחלים בגדה המערבית והפשיזציה של החברה הישראלית. בהבנה כללית סוכם שאין מקום להקים ארגון חדש שיתחרה במגוון הארגונים הקיימים. המשתתפים בכינוס ברובם פעילים באחד או יותר מהם. אך בכל זאת הוחלט להמשיך ולקיים את קבוצת הוואטסאפ שהוקמה לקראת האירוע כדי לשמור את הקשר ולהחליף דעות ורעיונות לגבי המאבקים של ההווה.

אדם קלר

משבר הבריאות בעזה - מבט מהשטח

ההרוגים בהפצצה הגיע לכמעט אלף – ורובם נהרגו בעשר הדקות הראשונות. "התעוררנו ורצנו לבית החולים. עבדנו שם 12 שעות ברציפות. באותו בוקר טיפלתי בעשרה מקרי דימום קריטי, אחד מהם של נער בן 16 שנפצע במעי בזמן שהיה באוהל שלו במואסי".

לאחר שסיים לטפל בנער, רץ סידהווה לאגף אחר בבית החולים כדי לטפל בילד אחר שנפצע. כשהיה בדרכו ספג בית החולים פגיעה ישירה. מאוחר יותר גילה סידהווה שהנער בו טיפל נהרג בהפצצה. אחיו התאום של הנער נהרג מוקדם יותר במלחמה.

הצלנו ילדה בת 9

למקרה השני ששיתף סידהווה דווקא היה סוף טוב. בביקורו הראשון ברצועה טיפל בילדה בת תשע, שנפצעה קשות כמה ימים קודם לכן. "היא הייתה במצב רע מאוד וסבלה מספסים כתוצאה מטיפול רפואי גרוע שקיבלה. לא הרגשתי את הדופק שלה מרוב שהיה חלש. היה ברור שאם לא נעשה משהו היא תמות תוך 24 שעות לכל היותר", סיפר. "מצאנו רופא מרדים שהרדים אותה, ואחר כך אני ומתנדב נוסף – רופא יהודי-אמריקאי מצפון קרוליינה – טיפלנו בה מדי יום, כמעט עשרה ימים ברציפות. בסוף הצלחנו לייצב אותה והיא החלימה. מאוחר יותר היא הצליחה לצאת מהרצועה דרך מצרים, והיום היא באירלנד", שיתף סידהווה בחיוך.

אחר כך הוסיף: "כעסנו מאוד על הטיפול הגרוע והמסוכן שקיבלה קודם לכן, וניסינו להבין מי עשה את זה. שאלנו וחיפשנו בבית החולים ובסוף מצאנו מי טיפל בה – הוא היה בחור צעיר. התעמתנו איתו והסברנו לו שמה שהוא עשה לא היה בסדר. הסתבר שהוא היה בשנה הראשונה של ההתמחות, ולא היה רופא מנוסה שפיקח עליו בניתוח. הוא פשוט היה ללא הכשרה".

פעילות ציבורית

בעקבות חוויותיו בעזה, החליט סידהווה להיות פעיל ציבורי בארצו. "אני חושב שזו חובתי לספר על הדברים שראיתי לציבור האמריקאי, ולכל מי שמעוניין לשמוע. זו גם הסיבה שאני כאן בתל אביב", אמר.

בהקשר זה ציין סידהווה כי הוא רואה חשיבות בפנייה גם לציבור הישראלי, ולשם כך שוחח בעבר עם העיתונאים רביב דרוקר וניר חסון. הוא הדגיש גם כי אינו אדיש לסבלם של הישראלים, וכי אף הציע לצלב האדום את שירותיו כמתנדב שיבדוק את מצבם הרפואי של החטופים הישראלים שהוחזקו בידי חמאס. אך חמאס סירב לאפשר לאנשי הצלב האדום לבקר אצל החטופים.

לקראת סיום הפגישה, נשאל סידהווה כיצד הוא משווה בין תקופת התנדבותו בעזה לבין התנדבותו במלחמה באוקראינה. סידהווה השיב: "לפי מאגר הנתונים של האו"ם על פגיעה באנשי רפואה, אוקראינה הייתה המקום המסוכן ביותר בעולם לצוותים רפואיים עד אוקטובר 2023. כיום, שיעור הפגיעה באנשי צוותים רפואיים בעזה גבוה כמעט פי מאה מהשיעור באוקראינה. כך גם שיעור הרג הילדים". הוא הוסיף: "כשאמרתי לחבריי האוקראינים שבכוונתי להתנדב בעזה, הם התלוצצו: 'זה מסוכן מדי', עדיף שתחזור לאוקראינה'".

אסף טלגם

פירוט סידהווה הוא רופא אמריקאי, בן למהגרים זורואסטרים מפקיסטן המתגורר בקליפורניה. במהלך מלחמת ההשמדה בעזה החליט סידהווה – כירורג עם התמחות בטרומה – כי אינו יכול לעמוד מנגד. כרופא שהתנדב בעבר בזימבבואה, בהאיטי ובמלחמה באוקראינה, החליט במרס 2024 להיכנס לרצועת עזה כדי להגיש סיוע מציל חיים לאוכלוסייה הפלסטינית.

לאחר שני שבבי התנדבות ברצועת עזה במהלך המלחמה, הגיע סידהווה בשבוע שעבר לישראל והתארח במפגש עם סטודנטים ומרצים באוניברסיטת תל אביב. במפגש סיפר על המשבר ההומניטרי בעזה ועל חוויותיו ברצועה.

בית החולים האירופי בח'אן יונס

"נכנסתי לראשונה לרצועת עזה ב-25 במרס 2024 ויצאתי ב-8 באפריל. חזרתי לשם שוב שנה מאוחר יותר, מ-6 במרס עד 1 באפריל 2025", סיפר סידהווה. בביקוריו התנדב בבית החולים האירופי בח'אן יונס – היחיד שנותר פעיל, לאחר שיתר בתי החולים הופצצו או הושמו תחת מצור ישראלי. "כשהגענו לבית החולים האירופי גילינו שבית החולים עצמו הפך מחנה עקורים ענק. התגוררו שם 10 עד 15 אלף עקורים, שנאלצו להתחלק בברז מים אחד ובארבעה תאי שירותים. למרבה המזל עדיין הייתה לבית החולים אספקה של חשמל מלוחות סולריים ומים מבארות".

עוד סיפר: "בית החולים נראה כמו בזאר. משום שלא היו ברצועה עוד בתי מרקחת או בתי חולים פעילים, כל מי שהיה צריך לקבל תרופות הגיע וניסה להתמקח עם הצוות. כל חולי הסוכרת ביקשו אינסולין, אבל האספקה אזלה".

סידהווה הרחיב על התנאים הסניטריים הגרועים בבית החולים: "לבית החולים האירופי הגענו כצוות של 12 מתנדבים זרים. כעבור שלושה ימים, כולנו סבלנו מדזיזנטריה ומשיעול, כמו כל הילדים במחנה העקורים". התנאים הסניטריים החמורים היקשו מאוד על עבודת הצוותים הרפואיים: "היו המון זיהומים, כל חתך שעשיתי היה מזדהם. ההחלמה של הפצעים ארכה זמן רב בגלל תת-התזונה – אף אחד בעזה לא אוכל חלבון", תיאר. "זה היה נורא, הפצעים היו מזדהמים ומתמלאים רימות, ובכל מקום היו זבובים".

נוסף על כך, מדי יום נאלץ צוות בית החולים לטפל בשניים או שלושה אירועים רבי-נפגעים כתוצאה מההפצצות הישראליות. אך בבית החולים ישנם רק ארבעה חדרי ניתוח, ובזמן שהותו של סידהווה היו בו שישה צוותים של מתנדבים זרים: "לא היה לנו מקום לפעול, היינו צריכים לריב על חדרי ניתוח כדי לטפל בפצועים". אחר כך הוסיף: "נאלצתי לתת קטמין (חומר מרדים) למטופלים, כדי שאוכל לטפל בהם בהרדמה מחוץ לחדר הניתוחים".

טיפול בילדי עזה

סידהווה שיתף את הנוכחים במפגש בשניים מהמקרים שהותירו בו את הרושם העז ביותר. ההתנדבות השנייה שלו ברצועה, במרס 2025, הייתה בחלקה בזמן הפסקת האש. "כל עוד נמשכה הפסקת האש הייתה לנו עבודה, אבל לא מעל לראש. טיפלנו בפצועים קשים שנפגעו ברובם לפני הפסקת האש, וכל יום הגיע עוד פצוע", סיפר. אך בבוקר 18 במרס התעוררו סידהווה וחבריו לרעש הפצצה ישראלית מסיבית. הנתון הרשמי שפרסם משרד הבריאות בעזה באותו יום היה 404 הרוגים. אך לדברי סידהווה בדיעבד התברר שמניין

הקרב על חופש הביטוי ביציעים

אוהדי הפועל תל אביב נגד סתימת פיות, 6.12 (צילום: דני מרון / פלאש 90)

האווירה, על פעילות האוהדים ואף על החלטות מקצועיות הנוגעות להפועל תל אביב.

המשטרה מצדה בחרה להתבצר בעמדתה. לקראת משחק הבא של הפועל תל אביב בנתיב מול עירוני קריית שמונה הודיעה כי לא תתיר הכנסת "סממנים של אלימות או שיח אלים". בפועל, "משטרת האופנה" הקפידה לעמוד בכניסות למגרש, לדרוש מאוהדים להסיר מעילים ולהרים שכבות בגדים, ולהבטיח שהחולצות האסורות מבחינתה לא יעברו את השערים.

עוד לפני משחק זה ובתגובה להודעת המשטרה, יזם ארגון אולטראס הפועל אירוע מחאה וקרא לכל ארגוני האולטראס בארץ לפתוח את משחקיהם במחאת שתיקה של 13 דקות ר" 12 שניות — רמז ברור לסיסמה האנטי-משטרית המוכרת ACAB. "עונשים קולקטיביים ייענו בתגובות קולקטיביות", נכתב בהודעתם. "את המשחק בשבת נפתח ב־13 דקות ר" 12 שניות של דממה. לא תופים, לא שירים, לא דגלים. שקט שימחיש איך ייראה כאן הכדורגל אם משטרת ישראל תצליח להרוג את תרבות אוהדי הספורט. נמאס מהאטימות קולקטיבית, נמאס מהחלטות שרירותיות, נמאס מהאטימות כלפי הנפש החיה של המשחק". לקריאה הצטרפו ארגוני אולטראס רבים, בהם אלה של מכבי חיפה, הפועל באר שבע, הפועל ירושלים, הפועל פתח תקווה, הפועל רמת גן, הפועל כפר סבא ואחרים.

העתירה לבג"ץ באה לאחר שקבוצת אוהדים פנתה, באמצעות עו"ד בועז בן צור, למשטרה בבקשה למיציא הליכים שיאפשר לה לחזור בה מהאיסור על כניסת אוהדים ליציעים כשהם לובשים את חולצת המחאה שארגון האולטראס מכיר בה. בפנייה צוין כי אם המשטרה לא תשנה את החלטתה, יעתרו האוהדים לבג"ץ. במקביל התקיימה ישיבה בהשתתפות נציגי המשטרה, הנהלת הפועל תל אביב, התאחדות הכדורגל ומנהלת הליגות בניסיון להנמיך את הלהבות. אך הפגישה הסתיימה ללא תוצאות, מאחר שהמשטרה התעקשה על עמדתה. במקביל, לאחר הגשת הצהרת תובע בעניינם של האוהדים שנעצרו, החליט בית המשפט לשחררם למעצר בית. המשטרה, בצעד חריג, הודיעה כי תערער לבית המשפט העליון, אך האחרון דחה את ערעורה וקבע כי האוהדים ישוחררו.

מן הצד של האוהדים המסר ברור: הם מתכוונים להמשיך ולהגיע למגרשים כשהם לובשים את חולצת המחאה. מבחינתם, מדובר כבר הרבה מעבר לוויכוח על פריט לבוש — זהו מאבק עקרוני על חופש הביטוי, ועל מה שנתפס בקרב רבים כרדיפה פוליטית של קהל אוהדי הפועל תל אביב.

אדם אלי

אוהדי הפועל תל-אביב עתרו יחד עם האגודה לזכויות האזרח לבג"ץ בעקבות האיסור על כניסת אוהדים למגרשים כשהם לובשים חולצות שעליהן מופיעים סימני "אין כניסה" על סמלי המשטרה, ארגון "כך" והיריבה העירונית מכבי תל אביב. ב־6 בדצמבר אסרה המשטרה לראשונה על כניסת

אוהדים לאצטדיון בלומפילד למשחק נגד הפועל פתח תקווה כשהם לובשים את החולצות המדוברות של ארגון האוהדים "אולטראס הפועל". ההחלטה, שהשוטרים במקום קיבלו באופן שרירותי, עוררה זעם עצום. בתגובה הודיע ארגון האוהדים כי יימנע מלהיכנס למשחק ואף קרא לקהל שכן נכנס לעזוב את היציעים במחאה. אלפי אוהדים נענו לקריאה — חלקם יצאו מהאצטדיון וחלקם כלל לא נכנסו אליו מלכתחילה.

תגובת המשטרה, שטענה באופן מביך כי האיסור על כניסת האוהדים בשל החולצה נעשה "על פי דין, ובסמכות המשטרה למנוע כניסה אם עולה חשש ממשי להפרת הסדר כדי למנוע פגיעה בנפש וברכוש", עוררה ביקורת חריפה. וכאילו במקרה, למחרת היום פשטה המשטרה על מתחם המשמש את ארגון אולטראס הפועל ועצרה למעלה מעשרים בני אדם, שלטענתה קשורים לארגון, בעקבות אירועי הדרכי שהופסק בהחלטת המשטרה לפני כחודשיים. האולטראס הגיבו בהודעה תקיפה: "אנחנו לא מפתחים מצווי קשקוש ולא ממעצרי שווא. אנחנו פועלים בכל החזיתות — גם באצטדיון וגם באולמות בתי המשפט — וזה כוח שאי אפשר לשבור".

בקרב אוהדי הפועל תל אביב, וגם באמצעי התקשורת, עלתה בעקבות האירועים הטענה כי המשטרה נוקטת כלפי אוהדי הקבוצה אכיפה חריגה לעומת התנהלותה מול אוהדי קבוצות אחרות. זאת מתוך רצון לרצות את השר הממונה עליה, איתמר בן גביר, ומתוך הזיהוי ההיסטורי של המועדון כמועדון "שמאלני". בן גביר עצמו תרם לליכוי המתח כאשר הצהיר לאחרונה: "בהפועל יש קומץ אליס, אנרכיסטי ואנטי ציוני". ההתבטאות נתפס בקרב רבים כמתן הכשר פוליטי ליחס המפלה כלפי האוהדים.

על רקע זה פנו אוהדי הפועל תל אביב רשמית לאופ"א, בבקשה לבדוק חשד להתערבות פוליטית בלתי ראויה בכדורגל הישראלי. בפנייתם כתבו: "בחודשים האחרונים שר הביטחון הלאומי של ישראל התערב שוב ושוב בנושאים הקשורים ישירות לאוהדי כדורגל, לתקנות אצטדיונים ולהחלטות המשפיעות על הפועל תל אביב ועל קהל אוהדיה. פעולות אלו אינן נראות כחלק לגיטימי מניהול ביטחון הציבור, אלא כמעורבות פוליטית שמכוונת נגד מועדוננו ואוהדיו בשל עמדותינו הפוליטיות הנתפסות והזהות ההיסטורית שלנו".

עוד הוסיפו האוהדים: "התנהלות כזו מעוררת חשש ממשי לרדיפה פוליטית של מועדון מסוים ושל אוהדיו ולהתערבות ממשלתית בניהול הכדורגל. נדגיש כי דאגתנו אינה נוגעת להליכי אכיפת חוק שגורתיים, אלא לדפוס פעולות שנראה כי מונע ממניעים פוליטיים, מפלה, ושמטרתו להשפיע על

עובדת ועובד רכבת ישראל בעת הנחת פסי רכבת חדשים (צילום: רכבת ישראל, צילום אילוסטרציה - למצולמים אין קשר לכתבה)

תמונת מצב עגומה של פערי שכר מגדריים

וגברים אינם מתוגמלים באותה מידה לאור ההסללה הקיימת בתחומי הלימוד והעיסוק שתוצאתה בידול תעסוקתי בשוק העבודה. בעוד שנשים לומדות ועוסקות בתחומי הטיפול, ההוראה והבריאות, גברים מרוכזים בתחומים הטכנולוגיים, קובעת רוזנפלד.

משלחי היד בהם קיים רוב נשי מתאפיינים בשכר ממוצע נמוך יותר. תופעה זו מבטאת לא רק פערים בהעדפות או בכישורים, אלא גם הערכת חסר לעבודה הנתפסת כ"נשית" והמתמחרת בחסר בהשוואה לעבודה שנתפסת "גברית".

תגידי איפה את גרה...

פערי השכר מושפעים לא רק ממקצוע ורמת השכלה, אלא גם מהזדמנויות תעסוקה שונות באזורים גיאוגרפיים שונים. נשים המתגוררות בפריפריה סובלות מחסמים משמעותיים עקב שיעורי בעלות נמוכים על כלי רכב, תשתיות תחבורה מצומצמות, וזמינות מוגבלת של מסגרות חינוכיות לילדים. קשיים אלה פוגעים במיוחד בנשים ערביות, אשר שיעור השתתפותן בשוק העבודה נמוך יחסית.

כמו כן, הפערים המגדריים בשכר מתרחבים עם הזמן, ובמיוחד בשלב הקמת משפחה ולידת ילדים. נשים חוות ירידה בשכר ובקצב קידומן לאחר הלידה, פער שאינן מצליחות לסגור בהמשך הקריירה.

פערי השכר המתרחבים לאורך שנות העבודה משפיעים באופן ישיר על גובה הפנסיה, שכן ההפרשות הפנסיוניות נגזרות מהשכר. בהתאם, נשים בגיל פרישה מצויות בסיכון גבוה יותר לחיי עוני. מנתוני למ"ס לשנת 2022 עולה כי 36% מהנשים בגיל 65+ מקבלות פנסיה מעבודה בסך 4,646 שקל לחודש בממוצע, לעומת 46% מהגברים בגיל 67+ שמקבלים פנסיה מעבודה בסך 6,139 שקל לחודש בממוצע.

למרות תמונת המצב הלא מעודדת, יש מה לעשות ורוזנפלד מציגה בסוף המחקר בן 56 העמודים שורה של המלצות. לדבריה, "הצמצום של פערי השכר המגדריים דורש גישה מערכתית ורב-ממדית. בהתאם למורכבות התופעה, אין הפתרון יכול להתמקד רק בפרט, אלא חייב לשלב פעולות גם ברמת הארגון והמדינה". בין היתר היא מצביעה על התאגדותן של עובדות באיגודים מקצועיים כדרך מוכחת לצמצום פערי שכר.

מחקר חדש ומקיף שפרסם באחרונה מרכז אדוה בשיתוף קרן פרידריך אברט על פערי שכר מגדריים בישראל, מצביע על חסמים מבניים, תרבותיים וכלכליים המעמיקים את הפערים לאורך מחזור החיים ומשפיעים על התעסוקה, ההכנסה והפנסיה של נשים. את המחקר ערכה חוקרת המרכז, ד"ר אלינה רוזנפלד, סוציולוגית המתמחה בחקר ריבוד ואי-שוויון בשוק העבודה.

בבחינה רבשנתית, נתוני הארגון לפיתוח ולשיתוף פעולה כלכלי של המדינות הקפיטליסטיות הגדולות (OECD), מצביעים על כך שפערי השכר המגדריים בישראל לא הצטמצמו בשני העשורים האחרונים.

כך, בשנת 2005 עמד פער השכר החציוני בין נשים לגברים העובדים במשרה מלאה בישראל על 22% – כמעט זהה לרמתו ב-2022. קיפאון זה עומד בניגוד למגמת הצמצום המשמעותית שנרשמה בפערי השכר המגדריים במהלך שנות ה-90, תקופה בה עלו שיעור ההשתתפות של נשים בשוק העבודה ושיעור הנשים שרכשו השכלה גבוהה.

יותר משכילה אך לא יותר שווה

מהמחקר עולה כי פערי השכר בישראל קיימים הן במדדים חודשיים והן בשעתיים, אך הפערים החודשיים בולטים במיוחד. בקרב שכירים יהודים המועסקים במשרה מלאה, הפער בשכר החודשי החציוני מגיע ל-26% ובשכר השעתי עומד הפער על 16%. בקרב השכירים הערבים הפערים הם 21% ו-8% בהתאמה. הפערים בשכר החודשי הממוצע גבוהים יותר וחוצים את רף 30 האחוזים.

השפעת הפערים על התפלגות השכר ניכרת באופן ברור: נשים מהוות מעל 50% בעשירון השכר התחתון, אך רק כ-20% בעשירון השכר העליון. הפערים מתחדדים כאשר בוחנים את השכר של גברים ונשים הנמנים עם עשירון השכר העליון: השכר החציוני לחודש בקרב 10% הנשים המשתכרות את השכר הגבוה ביותר עומד על 27,600 שקל, לעומת 41,200 שקל בקרב קבוצת הגברים המקבילה.

ממצא חשוב במחקר של רוזנפלד הוא הקשר בין השכלה לפערי שכר המצביע על מגמה מטרידה: פערי השכר גבוהים יותר ברמות ההשכלה הגבוהות ביותר. בעוד שבקרב בעלי תעודת בגרות הפער עומד על 19%, בקרב בעלי תואר שני ומעלה הוא מטפס ל-35%. "ההישגים ההשכלתיים של נשים

"עם דאס בחזית - עושים את המהפכה" - עצרת בחירות של רשימת דאס הקומוניסטית (צילום: רשתות חברתיות)

מהפך באיגוד עובדי המדינה ביוון

הציבורי: קיצוצי שכר, צמצום דרמטי בתקנים ומחסור כרוני בתקציבים למערכות החינוך והבריאות. במציאות זו, רבים מהעובדים איבדו אמון במפלגות הממסדיות ובסיעות באיגודים הקשורות בהן.

הניצחון של דאס עשוי להשפיע באופן משמעותי על אופן הפעולה של ארגון עובדי המדינה היווני בשנים הקרובות. האיגוד, שהיה ידוע בעבר כמתון יחסית, עשוי כעת לאמץ קו לוחמני יותר מול הממשלה, כולל ארגון שביתות כלליות, דרישה להעלאת שכר רחבה והגנה נוקשה על השירותים הציבוריים. בעיני חלק מהפרשנים, שינוי זה עשוי להחזיר את האיגודים ביוון לעמדת כוח מרכזית בפוליטיקה הלאומית – תפקיד שמילאו בעבר, ובמיוחד בתקופות המשברים הכלכליים של העשור הקודם.

הפרטה זוחלת ביוון

מעבר להשלכות המידיות, הבחירה בדאס עשויה להשפיע על הזירה הפוליטית היוונית כולה. ההתחזקות של זרמים רדיקליים בקרב העובדים במגזר הציבורי עשויה לשנות את מערך התמיכה במפלגות הגדולות בבחירות הבאות, ולהגביר את הלחץ הציבורי על הממשלה לשנות כיוון בנושאי רווחה, זכויות עובדים ושירותים חברתיים. ניצחון זה מצטרף לגל התנגדות רחב יותר לתוכניות צנע ול"הפרטה זוחלת", המורגשות במיוחד במערכות הבריאות והחינוך במדינה.

בסיכום הוועידה הדגישו נציגי דאס כי הם רואים בתוצאה "אחריות גדולה ולא רק הישג". לדבריהם, התמיכה ההיסטורית שקיבלו מחייבת אותם להמשיך לבנות תנועה עמוקה ומעשית, שתוכל לאחד עובדים, להעניק להם כוח אמיתי ולשמש חומה מול מדיניות כלכלית הפוגעת ברוב המוחלט של החברה היוונית. בתוך מציאות של יוקר מחיה קשה, אי-שוויון מתרחב ומשברים בשירותים הציבוריים, הם מצהירים כי יעמדו בחזית המאבק, לא רק להגנה על זכויות קיימות, אלא לשינוי מהותי בכיוון החברתי-כלכלי של יוון כולה.

דויד מרגלית

תנועת העובדים ביוון רשמה השבוע מפנה היסטורי – רשימת דאס המזוהה עם המפלגה הקומוניסטית של יוון היא לראשונה מזה מאה שנים הרשימה החזקה ביותר בארגון עובדי המדינה (ADEDY). מדובר במהפך משמעותי ביחסי הכוחות באחד האיגודים החזקים והמשפיעים במדינה, המייצג מאות אלפי מורים, עובדי עירייה, עובדי בריאות ועוד. המהלך התרחש במהלך הוועידה ה-39 של הארגון שבה נבחרו נציגי המועצה הכללית, הגוף המוביל של הארגון. בוועידה זכתה דאס במספר הקולות הגדול ביותר, בעודה עוקפת את הזרמים המסורתיים שהובילו את האיגוד במשך עשורים: הזרם השמרני הקשור למפלגת הימין שבשלטון, והזרם הסוציאלי-דמוקרטי המזוהה עם מפלגת "פאסוק". לאורך שנים נחשבו שני גושים אלה מוקדי הכוח הקבועים בארגון. לכן משקף ההישג של דאס תפנית עמוקה בהלך הרוח של העובדים.

דאס הגדירה את התוצאה "ציון דרך היסטורי למאבק העובדים", והדגישה כי התמיכה הרחבה שקיבלה משקפת את התסכול הגובר בקרב עובדים רבים מהמדיניות הממשלתית בשנים האחרונות הכוללת קיצוצים, שחיקת שכר, פגיעה בשירותים הציבוריים והעמקת אי-השוויון. לדבריהם, הציבור העובד מאס במפלגות המרכז והימין שניהלו את ענייני המשק במשך שנים, ומחפש אלטרנטיבה לוחמנית ועקבית שלא תתפשר על זכויות עובדים.

איגוד עובדים שמוכיל את סדר היום

נציגי דאס הצהירו כי בחירתם אינה רק הישג מספרי אלא פתיחה של שלב חדש בתנועה העובדים: משלב בו איגודי העובדים מגיבים למדיניות ממשלתית לשלב שבו הם מובילים סדר יום עצמאי, המגובש והמבוסס על התארגנות רחבה של עובדים מכל המגזרים. הם קראו להמשיך בניית כוח מאוחד בקרב עובדים במגזר הציבורי והפרטי, בין צעירים וסטודנטים ובקרב אוכלוסיות מוחלשות הנפגעות במיוחד מצעדי הצנע. לפי ההערכות, ההישג של דאס נובע לא רק מהתחזקות פנימית של הזרם, אלא גם מהיחלשות הדרגתית של שאר הסיעות בארגון. בעשור האחרון חוותה יוון רצף ארוך של תוכניות צנע שהשפיעו ישירות על תנאי העבודה במגזר

פורסם הרומן האוטופי 'מבט לאחור: 1887-2000' ארצות הברית בלי קפיטליסטים

אמצעי הייצור בידי מונופולים לאומיים וציבוריים שיחליפו בהדרגה הבעלות הפרטית של אמצעי הייצור של הקפיטליזם. הספר השפיע רבות על דעת הקהל האמריקאית ואף על החוגים הסוציאליסטיים והאנרכיסטיים שהתעצמו באותה תקופה. יחד עם זאת, סירב בלאמי לננות את שיטתו כסוציאליסטית כי סבר שרוב הציבור לא יכול להבין את המושג. עקב ההתעניינות הרבה, הוצאת הספרים מכרה יותר מ-200 אלף עותקים של הרומן. רק שני ספרים בארצות הברית של סוף המאה ה-19 מכרו יותר: "אוהל הדוד תום" ו"בן-חור".

לדברי בלאמי: "אני עשוי להיחשב כסוציאליסט, אבל עם הכינוי 'סוציאליסט' מעולם לא חשתי טוב. מלכתחילה - היא מילה זרה בפני עצמה, וזרה גם בכל משמעויותיה. לכל אמריקאי היא מעלה דימויים של ריח של נפט עם דגל אדום, ועם כל מיני חידושים מיניים. כמו כן מעלה בעיני הכינוי נימה המתעלמת מאלוהים ומהדת שבארץ הזו מתייחסים אליהם לפחות בכבוד. מה שיכולים להרשות לעצמם הרפורמיסטים הגרמנים והצרפתים - לקרוא בארצם לתנועות חברתיות בשם סוציאליסטיות, באמריקה הוא נשמע ככינוי שלילי לתנועה פוליטית. אף מפלגה כזו לא יכולה להצליח באמריקה כי איננה משרדת רוח התלהבות ופטריוטיזם".

אלחנתי, אשר תרגם את הספר והוסיף מבוא מעמיק וביאורים, הוא היסטוריון של המודרניות המתמקד בהיסטוריה תרבותית של המאה ה-19, ובכלל זה באוטופיות ויקטוריאניות, בדגש ביחסי טכנולוגיה-חברה, בהיסטוריה של הפנאי בקרב מעמדות העובדים ובתולדותיו של הסנטימנט האקולוגי כתופעה מודרנית.

יוסי אבו

עֵבוֹעַ עִיר / בְּעֵרִיכַת לְרִיסָה מִיֵּלֶר

הולך ונשאר / רוברט גרנטין

(בהשראת מנגינת Twin Peaks)

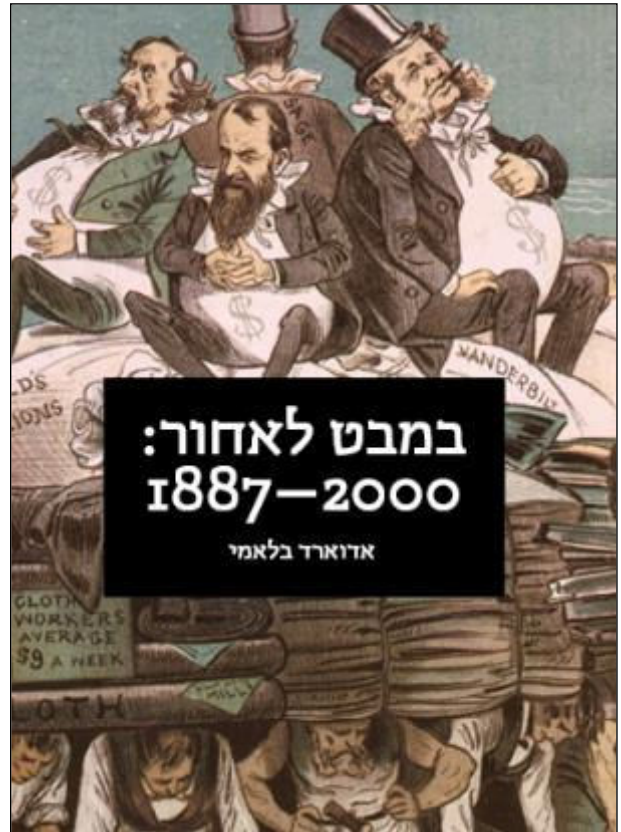
הולך,
נשאר,
הולך

ונשאר עד מחר.

הולך ונשאר עד מחר,
עד שאני אפגוש.

עד שאפגוש בקול.
אחזיק במיתרים,
הם יאפשרו לי להגיע,
ואחר כך יקרעו לעולמים.

הולך, נשאר, הולך,
ונשאר עד מחר.

שער הספר שפורסם בהוצאת "רסלינג"

אירוע השקה לתרגום בעברית של הרומן האוטופי המפורסם של אדוארד בלאמי, "במבט לאחור: 1887-2000" נערך בשבוע שעבר באוניברסיטת תל-אביב. אדוארד בלאמי (1850-1898) היה סופר ועיתונאי אמריקאי וספרו פורסם לראשונה בבוסטון בשנת 1888. עם הופעתו התניע הספר בארצות הברית תנועת רפורמה חברתית שהדהדה בעולם כולו לרבות במחצית הראשונה של המאה ה-20. הספר תורגם לשפות רבות, ובכלל זה לעברית בשנת 1903 וליידיש בשנת 1905. עתה הוא פורסם בעברית עדכנית בהוצאת רסלינג ובתרגומו של ד"ר משה אלחנתי.

הספר מתאר את קורותיו של ג'וליאן וֶסֶט, אריסטוקרט אמיד שחי בבוסטון ב-1887 ושוקע בשינת היפנוזה עמוקה. כאשר הוא מתעורר בשנת 2000 הוא מגלה שאמריקה הפכה חברה מופת שוויונית. זוועות הקפיטליזם של המאה ה-19 כמעט נשכחו; המחסור והעוני עברו חלפו מהעולם; ונמחקו שכונות העוני המסתופות של בוסטון.

לכך נוספו המצאות טכנולוגיות כגון תאורה חשמלית לכול וחיבור כל בית אב לרשת כבלים טלפונית, בתי כלבו מפוארים וממוכנים וכרטיסי אשראי. כחיד נאמן של תורת האבולוציה, ביסס בלאמי את יצירתה של אומה וחברה אוטופית על תפיסה שעיקרה "אבולוציה ולא רבולוציה", כלומר שינוי המונע לא בכוחה של אידיאולוגיה סוציאליסטית מהפכנית אלא ברפורמות חברתיות מדודות. בחזונו בלאמי הציע כפתרון למאבק המעמדי החרף בזמנו את הרעיון של בעלות על

מתנחלים ירו למחות בפלסטיני בן 19

המאורגן וטרור ההתנחלות להשתולל כחלק מאותו ארגון כלים של גירוש וטיהור אתני של פלסטינים מבתייהם. הממשלה משתמשת בחוק הגזעני כשהיא רוצה, באופן מעוות, לגרש, להרוס ולהשמיד כפרים שלמים בנגב במטרה להחליף אותם ביישובים יהודיים, ומאפשרת לפורעים מתנחלים לגרש תושבי כפרים שלמים בגדה המערבית הכבושה, כחלק מאותה מדיניות בדיוק. באותו אופן היא מבקשת לעשות גם בניסיונה לפורר את החברה הפלסטינית בתוך ישראל, על ידי הצפת הרחובות בנשק, באלימות מאורגנת ובדם.

"המאבק נגד כל אלה הוא מאבק בשורש של מדיניות הנוקטת בפרקטיקות של טרור נגד אזרחים – טרור שטופח, שוכלל ופותח באמצעות הכיבוש של הגדה המערבית וההשמדה של רצועת עזה. מיגור פשע הכיבוש הוא מיגור הפשע המאורגן, מיגור תרבות המוות. אנחנו נאבקים מלמטה, לבנות כוח במטרה להפיל את ממשלת הטרור ולבודד את כל הכוחות הפשיסטיים", הוסיפו.

מוהיב אחמד ג'בריל, בן 19, נהרג בשלישי (16.12) מירי מתנחל בעיירה תקוע, מדרום-מזרח לבית לחם, וצעיר נוסף נפצע באורח קשה. ראש מועצת תקוע, מוחמד אל-בדן, מסר לסוכנות וואפא כי הירי התרחש זמן קצר לאחר סיום הלוחמה של הנער עמאר סבאח, בן 16, שנהרג יום לפני כן מירי כוחות הכיבוש. לאחר פיזור המלווים נותרו כמה צעירים סמוך לכניסה הצפונית לעיירה, אז ירד מתנחל מרכבו ופתח בירי ישיר לעברם.

ג'בריל נהרג במקום, והפצוע פונה לקבלת טיפול רפואי כשהוא במצב קשה. לדברי אל-בדן, זה ההרוג השני בעיירה בתוך פחות מ-24 שעות, על רקע החרפה בתקיפות מתנחלים וכוחות הכיבוש נגד תושבים פלסטינים. אל-בדן קרא לקהילה הבינלאומית להתערבות מיידית, להבטחת הגנה לאזרחים ולהפסקת מקרי ההרג החוזרים ונשנים.

מתנחלים תקפו בלילה לפני כן (15.12) באלות חמישה בני משפחה בפאתי העיירה עוג'ה בבקעת הירדן. על פי וואפא, כ-20 מתנחלים באו למקום מבסיס צבאי נטוש באזור ההתנחלות ייט"ב ופצעו את החמישה, והם פונו לקבלת טיפול רפואי. לפי הצלב האדום, הפצועים הם אב, אם ושלוש בנותיהם.

עשרה מתנחלים רעולי פנים פשטו בראשון (14.12) על הכפר עין אדיכ שליד יריחו, תקפו פלסטינים ופצעו כמה מהם. עוד דווח כי הפצועים פונו לקבלת טיפול רפואי וכי בעקבות המתקפה נגרם הרס למבנים במקום. הכפר עליו פשטו המתנחלים נמצא בשטח A והוא תחת שליטה צבאית ואזרחית פלסטינית.

בעקבות התגברות הטרור היהודי, מסרו מחד"ש: "טרור ההתנחלות והפשע המאורגן הם לא טעות – הם מדיניות". בהודעה שפרסמה חד"ש נאמר: "הממשלה, מאפשרת לפשע

60 שנה לזו הדרך

השקה חגיגית לגיליון ה-60 ופאנל בנושא: עיתונות שמאל בזמן מלחמה

יום שישי, 19.12 | 17:00 | בתיאטרון אלסראיא ביפו
טיילת מפרץ שלמה 10

כנס מרקס 2025

מלחמה, קפיטליזם וכיבוש

יום שבת, 20.12 | 17:30-10:00 | אחד העם 70, ת"א

חד"ש תל אביב

אסיפה שנתית

יום רביעי, 7.1 | 18:00 | אחד העם 70, ת"א

חד"ש יפו

אבלים על מותו של חברינו

רימון (ג'ול) שומר ז"ל

ומוסרים תנחומים למשפחה, לקהילה ולחבריו לדרך

השבוע לפי איתי בנימיני

zoha.org.il

זו הדרך ברשתות החברתיות

וואטסאפ

טוויטר

פייסבוק

אינסטגרם

טלגרם

